

Cappricia RZ

teelthandleiding

Cappricia RZ is geschikt om te oogsten als trostomaat en ook om te oogsten als losse tomaat. In deze teelthandleiding gaan we uit van een trostomatenteelt.

Raskenmerken

- Resistentie:
- **HR** ToMV:0-2/TSWV/Ff:A-E/Fol:0,1/For/Sbl/Va:0/Vd:0/Si
- Gem. vruchtgewicht: circa 115 en 125 gram.
- Hoge productie
- Zeer goede smaak
- Kort gewas met een korte behanglengte
- Zet gemakkelijk en bloeit vlot af
- Vlakke trosopbouw, geen clustervorming
- Tros met vlak visgraatmodel

- Snoei op 5 en 6 stuks mogelijk, geeft trossen met voldoende bloemen
- Sterk tegen scheuren
- Niet gevoelig voor neusrot
- Geen holle of kantige vruchten
- Goede groene delen
- Veel glans op de vruchten
- Stevige en lang houdbare tomaten
- Weinig gevoelig voor Botrytis
- Kop groeit niet van draad, indraaien gemakkelijk

Sharing a healthy future

Tips voor de plantenkweker

Opkweek

Cappricia RZ is een vlotte kiemer met daarna een goed groeiende plant. De tros zit meestal op de juiste hoogte; op het 9e à 11e blad (niet getopt). Ten opzichte van bijvoorbeeld Mecano RZ zit de tros bij een niet getopte plant vaak één of twee bladeren hoger.

De plantkleur is tamelijk donker. Opvallend is het licht opstaand bladtype in de opkweekfase. Door zijn vrij compacte groeiwijze is voldoende temperatuur en plantleeftijd aan te bevelen.

Enten

Voor de groeikracht is het in principe niet nodig om te enten. Is er op het teeltbedrijf in het verleden sprake geweest van wortelproblemen, -ziekten of extreem schrale gewasstand, dan adviseren we toch om te enten.

Geënt komt Cappricia het beste tot zijn recht op een generatieve en krachtige onderstam zoals Emperador RZ of Stallone RZ.

Enten vraagt altijd om een nog generatievere sturing in de teelt.

Tips voor de teler

Start van de teelt

Temperatuur

Kleine plant

Bij een kleine plant starten we de eerste dagen met vlakke temperatuurinstellingen om de planten te laten wennen aan het klimaat in de kas. Tot enkele dagen na het planten, houden we temperaturen aan van 19° tot 20°C dag en nacht, met een gerealiseerde buistemperatuur van tenminste 40°C.

Daarna gaan we, al ruim voor het zichtbaar worden van de eerste tros, werken met een voornachtverlaging van minstens 2 graden. Het komt er op neer dat we al snel met een generatieve instelling willen werken.

De voornachtverlaging van circa 2 graden moet gecompenseerd worden met een piek van 22° tot 24°C in de middag. Cappricia geeft gemakkelijk een sterke kop die wat grof kan worden. Stuur voldoende generatief ter voorkoming van een te fors gewas.

Temperatuuradvies voor een jonge/kleine plant:

- etmaaltemperatuur lichtafhankelijk circa 19° à 20°C
- voornacht 17° à 18°C
- nanacht 18° à 19°C
- ochtend 18° à 19°C
- middag 24°C

Temperatuuradvies voor een grotere plant en/of het zichtbaar worden van de tros:

Etmaaltemperatuur rond de 18° à 19,5°C, afhankelijk van de hoeveelheid licht.

Durf bij zeer lage lichtintensiteit, indien nodig, gedurende korte tijd door te zakken naar een etmaaltemperatuur van ± 17° à 17,5°C.

Lagere etmaaltemperaturen dan 17°C zullen in deze teeltfase normaal niet nodig zijn.

Instellingen zijn dan:

- voornacht 16° à 17°C
- nanacht 17° à 17,5°C + 1° à 2° C lichtsom verhoging (des te zwaarder het gewas des te groter de gewenste lichtsom verhoging)
- ochtend 17,5° à 18°C
- middag 24°C, met lichtverhoging van 2 à 3°C

Buistemperatuur

Laat bij al de beschreven instellingen de buistemperatuur een rol spelen. Een minimum-buisinstelling is niet nodig. Streef in deze teeltfase wel naar een gerealiseerde buistemperatuur van 40°C of hoger.

Hoewel Cappricia weinig gevoelig is voor Botrytis, wordt de gevoeligheid voor Botrytis voor een aanzienlijk deel bepaald in de eerste periode van de teelt.

Streef er vooral naar om elke dag de planten in de tweede helft van de middag goed op kleur te hebben.

Bereik de middagverhoging kort na het middaguur en trek deze niet te lang door in het donker. Voorkom dat u de plant totaal leeg stoekt om te vermijden dat de trossteel zwak wordt.

Langer in het donker door stoken geeft langere trosstelen die gevoeliger zijn voor knikken.

Schermen

Enkelvoudig beweegbaar scherm

Voor een voldoende generatieve sturing heeft het de voorkeur het scherm iedere dag minimaal enkele uren te openen.

Kan de nagestreefde temperatuur niet worden

gehaald dan kan het zinvol zijn het scherm voor een keer gesloten te houden.

Om de plant 's middags goed op kleur te zetten, kan het zinvol zijn het scherm in de loop van de namiddag weer te sluiten om de gewenste temperatuur te realiseren.

In deze teeltfase speelt een te hoge luchtvochtigheid nog geen rol.

In de fase waarin een voornachtverlaging belangrijk wordt, kan het scherm vervolgens weer kort worden geopend om de planttemperatuur snel genoeg omlaag te brengen. Sluit het scherm vanwege lichtverlies niet te snel/vroeg.

Vast foliescherm

Cappricia leent zich uitstekend om te telen onder een foliescherm doordat hij graag hoge middagtemperaturen heeft. Teel onder een foliescherm met nog grotere dag-nachtverschillen. Omdat de temperatuur onder een foliescherm 's middags trager zakt is het goed om al enkele uren voor zon onder naar de nachttemperatuurinstelling te gaan. Zakt de temperatuur nog te traag lucht dan boven het scherm. Schroom zodra er hoge luchtvochtigheden ontstaan ook niet om boven het foliescherm te luchten. Nog later kunnen snedes in het folie zorgen voor extra vochtafvoer.

Dubbel scherm (combinatie vast folie- en beweegbaar scherm)

Cappricia leent zich eveneens uitstekend voor het telen onder een dubbel scherm. Voordeel is dat de gewenste temperaturen gemakkelijker kunnen worden gerealiseerd. De plant komt daardoor nog gemakkelijker in balans.

Open het beweegbaar scherm als er ook een vast foliescherm is aangebracht elke dag en sluit het pas als de temperatuur in de namiddag al tot de gewenste nachttemperatuur is gedaald. Zie verder bij het kopje foliescherm.

Watergift en voeding

In deze periode van de teelt vraagt ook de watergift uw aandacht. Geef niet te weinig, maar bedenk hierbij wel dat het water wat niet gegeven wordt, er ook niet uit gestookt hoeft te worden. Een weegschaaltje is een goed hulpmiddel om de juiste watergift te bepalen.

Zet de matten vol met een EC van 3.5 à 4.0 en geef vanaf planten 3.5 à 4.0 mee.

Ga vanaf de doorworteling terug naar een EC gift van 3.0 à 3.5. Bij lage druppel-EC's zal de EC in de mat snel aan de lage kant worden.

Vanaf doorwortelfase

Op de mat

Zet de planten liever niet direct op het plantgat. Bij direct op het plantgat zetten is de kans op zware vegetatievere weggroei groter. Bij volledige bloei van de eerste tros kunnen de planten op de mat. Door niet direct op het plantgat te zetten hebt u bovendien een betere controle over de druppelaars, gaat de plant met meer wortelpunten in de mat en heeft u minder stookkosten.

Interen

Als de planten goed vast staan, kunnen we de mat geleidelijk in laten teren van 80-85 procent naar 60-65 procent vochtgehalte. Richtlijn hierbij is maximaal 1 procent interen per etmaal. Voorkom te snel en te ver interen. Let op bij grote verschillen in vochtigheid van het substraat. Verschillen van 10 procent tussen matten binnen een afdeling komen veelvuldig voor, en een vochtgehalte van 55 procent is te droog. Houd daarom vooral ook de droogste matten in de gaten (bij de gevel, het pad en in warme hoeken). Stem dit alles goed af op uw substraattype en het substraatvolume!

Temperatuur vanaf op de mat gaan/doorwortelen

Vanaf op de mat gaan zijn meerdere teelwijzen mogelijk, afhankelijk van uw doelstelling, namelijk: snelheid of grofheid.

Telen op snelheid

Na het op mat gaan, kunt u al vrij snel naar een korte voornacht van circa 16°C, nanacht van 17,5 ° met circa 1,5 °C lichtsom verhoging, ochtend circa 18°C en in de middag 24°C + 2 à 3 graden, lichtafhankelijk.

Streef een nachttemperatuur na van minstens 16,5°C.

Werk met een dag-nachtverschil van minimaal 4 graden.

Voor een optimale bloei- en afrijpingssnelheid is voldoende etmaaltemperatuur belangrijk, gemiddeld tussen 18,5° en 19,5 °C, lichtafhankelijk. U voorkomt hiermee een te hoge plantbelasting rond de eerste oogst. Op deze wijze geteeld zal de productie in de eerste oogstweek iets lager zijn dan bij Mecano RZ.

De vroege- en totaal-productie zullen als u zo teelt hoog zijn. Omstreeks 1 mei zal de productie met deze teeltwijze gelijk of hoger zijn dan bij Mecano.

Door te werken met een lichtsomverhoging op de nanacht gaat u met donkere dagen automatisch tijdelijk verder terug in etmaaltemperatuur.

Telen op grofheid

Telen op grovere vruchten door middel van lagere etmaaltemperaturen dan hiervoor beschreven is ook goed mogelijk. Het geeft een wat latere vroege productie en een hoge totaalproductie.

Voldoende generatief sturen bij lagere etmaaltemperaturen vraagt om nog meer stuurmanskunst.

Bij lagere gerealiseerde temperaturen is het belangrijk om heel kritisch om te gaan met de watergift. Er wordt bij lagere etmaaltemperaturen in deze teeltfase al snel te veel water gegeven.

Kopdikte

Pas de etmaaltemperaturen en middagverhoging lichtafhankelijk aan. Houd continu iets aan assimilaten over, maar ook weer niet te veel. Daarbij kijken we naar de stengeldikte en paarsheid in de kop. Een stengeldikte van ongeveer 11 mm met wat paars in de kop is optimaal. Als de pH boven de 6 komt en de kop is meer dan 11 à 11,5 millimeter dik, dan kunt het beste u meer temperatuur realiseren. Is de pH lager dan 5,7 en de stengel dunner dan 10,5 millimeter, verlaag dan de temperatuur.

Februari tot april

Etmaaltemperatuur

In deze periode ligt de streef temperatuur bij telen op snelheid meestal tussen 17,5° en 19,5°C (bij telen op maximale grofheid 17° à 18°C), met als richtlijn: 1000 Joules = 19°C etmaal. Bekijk telkens gewas- en lichtsom afhankelijk wat mogelijk is.

Lage temperaturen betekenen ook in deze teeltfase een langere uitgroei duur en hoger oplopende plantbelastingen. Laat het gewas in deze fase van de teelt niet te zwaar en vegetatief worden.

Een te vegetatief gewas begin mei laat zich niet gemakkelijk naar generatief sturen.

Cappricia kan ook nu best wat temperatuur verdragen. Hij heeft een zeer groot herstelvermogen. Voorkom ook in deze teeltfase dat het gewas leeg wordt gestookt voor optimale trossen.

Streef naar een dag/nachtverschil van minimaal 4 graden. Realiseer dit verschil vooral met voldoende hoge dagtemperaturen. In de periode rond de eerste oogst mag dit dag/nachtverschil tijdelijk iets kleiner zijn.

Nachttemperatuur

De voornacht mag in het voorjaar, afhankelijk van de buitenomstandigheden (uitstraling), bij Cappricia variëren tussen 15 en 17°C.

Bereik de voornachtverlaging altijd voordat het scherm wordt gesloten.

Bouw de temperatuur in de nanacht lichtsomafhankelijk geleidelijk weer op naar minimaal 17,5° à 19,0°C.

Zorg er bij het begin van de oogst voor, dat deze temperatuur uiterlijk 1,5 à 2,5 uur voor zon op is bereikt. Hiermee voorkomt u het natslaan van de vruchten.

Is een hogere etmaaltemperatuur gewenst, dan is het mogelijk om de nanachttemperatuur, in combinatie met een gesloten beweegbaar scherm, nog verder te verhogen. Dit kost minder energie dan doorstoken aan het einde van de dag en het gewas blijft sterker.

Ochtenddip

Later in het voorjaar is het vaak gebruikelijk (bijvoorbeeld bij Mecano) de ingestelde stooktemperatuur weersafhankelijk rond zonsopgang kort te verlagen naar 17 à 17,5°C. Bij Cappricia is deze ochtenddip in de meeste gevallen niet nodig. Cappricia heeft van nature al de neiging om kort te blijven. Ook kan het gewas door de ochtenddip gemakkelijk te zwaar worden. Bij een te zware gewasstand kunnen de bladeren en vooral de trossen meer opgericht gaan staan. Dat geeft meer kans op kniktrossen.

Voorkom wel te hoge ruimte- en buistemperaturen kort na zon op. Dit kan door de maximumbuis in deze periode lager te begrenzen. Het gewas en de trossteel blijven daardoor korter en sterker.

Vast foliescherm en vocht

Vaak zal een vast foliescherm in het begin van deze teeltfase al worden verwijderd. Ligt het er nog in pas dan op voor te welige groei en Botrytisgevoeligheid!

Werk bij een vast foliescherm nu met nog grotere dag/nachtverschillen dan dat u voorheen gewend was. Stel de nacht voldoende laag in. Compenseer dit

op de dag door middel van hogere temperaturen. Het vochtdeficiet op de dag is daardoor ook groter.

Is vocht een probleem lucht dan boven het folie. Met snedes erbij in het folie is veel vocht af te voeren.

Geef voorzichtiger water dan met een beweegbaar scherm.

Luchten

Lucht rond zon op en in de vroege ochtend geen kou binnen. Beperk de raamstanden in deze periode bij buitentemperaturen onder 17°C. In de nacht en ochtend te veel luchten (zonder gesloten scherm) geeft stug en kort blad en verhoogd de kans op bladrandjes en/of gele koppen.

Middag

In de loop van de ochtend mag de temperatuur geleidelijk oplopen en in de middag is te allen tijde een temperatuur van minimaal 22 à 23°C gewenst. Bij veel licht kunt u deze verder verhogen en eventueel wat langer doortrekken. Bij donker weer moeten we na een paar uur al terug naar de nachttemperatuur. Ook nu geldt niet doortrekken tot na zon onder.

Lucht in deze fase in de loop van de middag niet of nauwelijks aan de windzijde.

Kniktrossen voorkomen

Kniktrossen ontstaan bij Cappedria vooral als het gewas te zwaar wordt en de trossen zich oprichten. Ze knikken dan pas in een laat stadium waardoor het vruchtgewicht en de tros toch nog voldoende zullen zijn. Met voldoende generatief sturen en het streven een niet te zwaar gewas neer te zetten is dit voor een groot deel tegen te gaan.

Een andere oorzaak van kniktrossen is een te vol gewas. Neem daarom blaadjes uit de kop weg en hanteer een niet te dichte stengelafstand. Op beiden gaan we verderop in in deze teelt-handleiding.

Blaadje weg nemen

Zorg bij Cappedria continu voor een open gewas. Neem vanaf tros drie een blaadje weg in de kop, liefst het blaadje dat boven de tros hangt. In de meeste gevallen is het aan te raden om elke week een blaadje uit de kop weg te nemen. Hierdoor blijft het gewas opener, waardoor de trosstelen sterker blijven en is het trossengewicht hoger en uniformer.

Bij een minder vol gewas is tevens minder temperatuur nodig. Dat bespaart energie.

In de zomerperiode (juni/juli) kan het zinvol zijn tijdelijk geen blaadjes uit de kop te nemen. Start er uiterlijk 1 augustus weer mee. Groeit het gewas vrij zwaar ga dan ook in de zomerperiode door met blaadjes uit de kop weg nemen.

Groeibuis

De groeibuis (als deze aanwezig is) kan vanaf de 4e à 5e tros als eerste net worden gebruikt als deze onder de eerste tros hangt. Vanaf twee weken voor de eerste oogst zien we de groeibuis graag net onder de oogsttros liggen. De uitgroeiduur van de vrucht is daardoor beter te sturen.

Door vanaf nu meer met de groeibuis te stoken, wordt de warmte effectiever ingezet. Deze buis is, in vergelijking met het ondernet, eenvoudiger in temperatuur te verhogen zonder dat dit extra gas kost, de ruimte-temperatuur te veel wordt verhoogd, of er onnodig warmte wordt afgelucht.

Bovendien is er minder risico dat de ramen te ver worden open gestookt. Er valt minder kou binnen door minder ruim luchten.

Ook is deze buis zeer doeltreffend om Botrytis te voorkomen, zeker als u gaat blad plukken !!! Door na het bladplukken of -snijden de buistemperatuur tijdelijk te verhogen drogen de wonden sneller op.

Zomer

Temperatuur

Ook vrijwel de hele zomer blijft de streef temperatuur in de nacht 16,5 à 17 °C. Bereik dit door bij hogere buitentemperaturen een voldoende lage voornacht in te stellen, 14 à 15°C. Ga vervolgens geleidelijk naar 17,5 à 18,0°C nacht. Streef ernaar dit 2 à 3 uur voor zon op te hebben bereikt. U voorkomt dan dat (groe) vruchten nat zullen slaan.

Bij echt zomerse omstandigheden is het goed de etmaaltemperatuur te drukken. Teel bij minder zomerse omstandigheden echter niet te koel. Te lage gerealiseerde nachttemperaturen kunnen leiden tot te grove vruchten die gevoeliger worden voor een krimpscheurtje. In koele perioden in de zomer moet de etmaaltemperatuur altijd boven 18,5°C blijven. Te lage etmaaltemperaturen geven als snel een zwaarder en vegetatiever gewas dat zich in het najaar lastiger generatief laat sturen, met als gevolg meer kniktrossen later in de teelt.

Luchten

Tegen het einde van de ochtend is het aan te raden

om te bekijken of de raamstand aan de windzijde wat kan worden verlaagd. Bij schraal weer is het het best om deze geleidelijk steeds meer te verlagen. Begin hier niet te laat op de middag mee.

Ook in de zomer is het op koelere dagen goed om door middel van een middagverhoging een hogere etmaaltemperatuur te realiseren. Meestal is dit gemakkelijk te realiseren door in de middag minder ruim te luchten. Bovendien blijft er bij minder ruim luchten meer CO₂ beschikbaar voor de plant en groeit de plant ondanks meer generativiteit beter door, door een minder schraal klimaat. Het levert zeker een hoger vruchtgewicht op.

CO₂

Cappricia heeft graag veel CO₂. Alleen wanneer de kasttemperatuur in de zomer hoger is dan de buitentemperatuur, adviseren we te stoppen met CO₂ dosering.

Nazomer/herfst

In de nazomer zal Cappricia vrij gemakkelijk meer gewas gaan maken. Generatief sturen om een zwaar vegetatief vol gewas te voorkomen is ook in de nazomer en de herfst heel belangrijk. Bij een zwaarder vegetatiever en/of voller gewas zullen de trossen zich dan weer meer oprichten en eerder knikken.

Ook in deze periode geldt dat streven naar lagere etmaaltemperaturen sneller leidt tot een zwaarder vegetatiever gewas

Voorkom een te vol gewas door het aantal bladeren in die periode op 12 à 15 stuks te houden. Uiterlijk vanaf begin augustus kunt u het beste ook weer blaadjes uit de kop plukken. Later in het najaar kunt u vervolgens nog extra bladeren aan de voorzijde van de plant verwijderen.

Een opener gewas in het najaar geeft bij Cappricia het hoogste gemiddeld vruchtgewicht en de beste groene delen.

Watergift, EC en voeding

Cappricia heeft een voldoende hoge druppel-EC nodig om de EC in de mat niet te laag te laten worden. In het voorjaar geven we een EC van 3,0 à 3,5 mee. Druppel in de zomer met 2,8 à 3,2, afhankelijk van de EC in de mat/drain. In de zomerperiode zijn lichtverlagingen midden op de dag zinvol. Overdrijf de lichtverlaging niet, een lichtverlaging van 0,4 is voldoende. Streef continu naar een EC van minimaal

4,0 en maximaal 5,0 in de mat.

Zorg er voor dat er altijd voldoende verse voeding aangeboden wordt. Bij recirculatie raden we aan om altijd zeker 2/3 vers water en voeding bij de plant te brengen.

Te vroeg starten met water geven veroorzaakt meer rek op de tros. Beter is eerst verdampen en dan druppelen. Generatief telen betekent ook 's morgens in de eerste fase van de teelt niet te vroeg beginnen met water geven. Gebeurt dat wel, dan zal de kleur makkelijk lichter blijven gedurende een groot deel van de dag. Daardoor moet de temperatuur te extreem doorgehaald worden in de middag, met als gevolg een zwakke trosontwikkeling.

De kop van Cappricia kan in het voorjaar plotseling extreem donker worden, vaak in combinatie met veel krul. Geef dan meer water.

Wat later in de teelt starten we 's ochtends graag tijdig en stoppen we niet te laat in de middag. Kalium: Cappricia heeft een ruime kaliumbehoefte. Pas de hoeveelheid kalium voldoende aan als de derde tros bloeit. Daarna zijn de analysecijfers bepalend voor de absolute kaligift. Streef naar een waarde van 7-8 in het substraat. Te lage kaliumcijfers vergroten bovendien de kans op pepinomozaïekvirus-symptomen.

Calcium: Vanaf april is het nodig de calciumgift te verhogen. Streef overigens altijd naar een calciumcijfer in het substraat van ten minste 10. Vanaf mei is 11 of 12 in de mat optimaal.

Sulfaat: Vaak worden tegenwoordig lage sulfaatcijfers nagestreefd. Het sulfaatcijfer in het substraat moet echter altijd minimaal 4,5 zijn. Dit is positief voor de doorkleuring van de vruchten en minder pepinomozaïekvirus-symptomen.

Ammonium (concurrent van Ca): De hoeveelheid ammonium dient u aan te passen aan de pH en de hoeveelheid water die u geeft. Dit betekent dat u in het voorjaar over het algemeen de normale advieswaarden kunt volgen. Geeft u meer dan 4 liter water per vierkante meter per dag, dan moet u de ammoniumgift verlagen. Bij gebruik van vaste meststoffen is het dan meestal nodig om een deel van de vaste kalksalpeter te vervangen door vloeibare kalksalpeter.

Sporenelementen: Cappricia vraagt om ruim ijzer en mangaan.

pH: Door de groeikracht kan de pH gemakkelijk

oplopen. Streef er naar dat deze niet langdurig ver boven 6 blijft.

Voldoende water

Door de goede groeikracht, het gewastype en de hoge productie heeft Cappricia een hoge waterbehoefte. Dit betekent dat tussen 11.00 en 14.00 uur vrijwel altijd ruime hoeveelheden water nodig zijn. Bied het water, vooral van april tot en met begin juli, frequent genoeg aan. Bij extreme omstandigheden kan 4 à 5 maal druppelen per uur zelfs te weinig zijn.

Let er, ondanks de ruime waterbehoefte, ook op dat er voldoende zuurstof in de mat aanwezig is in de loop van de namiddag, avond en nacht. Bij hoge watergiften is een goede drainage van het substraat extra belangrijk. Bouw het drainpercentage tussen 14.00 en 15.00 uur (weersafhankelijk) sterk af, zodat u op de laatste beurt(en) nauwelijks nog drain realiseert.

Druppel ondanks de ruime waterbehoefte ook niet te laat in de namiddag of avond door. Het substraat moet ook in de zomer 6 procent (boven de 1500 Joules) tot 10 procent (onder de 1500 Joules) interen tussen het moment van stoppen en starten met water geven. Bij andere substraten dan steenwol geldt dezelfde strekking maar kunnen de exacte procenten en tijden afwijken.

Maak bij vochtige substraten na 1 juli extra draingaten voor voldoende verversing in de mat.

Valse drain

Het kan voor komen dat het water min of meer door de mat wordt geperst, of te snel door en uit de mat loopt. Bij een grotere afgifte per minuut per druppelaar zal dit eerder het geval zijn en zal er al snel valse drain ontstaan. Dit geldt nog meer bij grotere beurten, kleinere substraatvolumes, drogere substraten en druppelaars dicht bij het draingat. De plant moet ook in deze gevallen voldoende water op kunnen nemen. In dergelijke situaties maakt men snel de vergissing om te denken: "er is toch voldoende drain, dus de plant krijgt genoeg". Er is in dat geval meestal juist meer drain nodig om de plant voldoende water op te kunnen laten nemen. Als dan wordt geprobeerd het drainpercentage midden op de dag te verlagen door minder frequent te druppelen, zal de plant te weinig water op kunnen nemen op extreme momenten. Dit gaat dan ten koste van groei, vruchtgewicht en productie.

Vanaf half juli is het belangrijk om weer wat generatiever te sturen. Vaak is het vanaf nu zinvol

om tussen stoppen en starten 10 tot 12 procent in te teren. Dit is te realiseren door wat eerder te stoppen.

De exacte druppelstrategie dient altijd per bedrijfssituatie te worden bekeken.

Trosbehandeling, trossnoei, plantafstand en extra stengels e.d.

Trosbehandeling

Bij Cappricia moet trosbehandeling worden toegepast vanaf de eerste tros. Hoe dat gebeurt, is vaak gebiedsafhankelijk, maar zal in verband met hygiëne en gemak meestal gebeuren door middel van beugelen. De trossteel is ook zeer geschikt om te schrapen/beschadigen. Dit dient wel door bekwamer personeel te gebeuren.

Bij plantingen voor 24 december is het aan te raden om circa 10 trossen te behandelen. We adviseren om bij eind december- en januari-plantingen zeker 8 trossen te behandelen. Het resultaat is dat de vruchten sneller en beter uitgroeien. De plantbelasting komt daardoor al snel op een voldoende hoog niveau, zodat de vruchten ervoor zorgen dat de plant eerder in balans komt. Hoe harder u stookt, hoe langer u moet beugelen (zeker bij nauwe kopafstand). Bij twijfel altijd nog een tros extra beugelen.

Een aantal telers bereikt positieve effecten door de laatste drie trossen te beugelen.

Cappricia is uitermate geschikt om lang door te telen. Bij langer doortelen kan het zinvol zijn vanaf 1 september al de trossen te beugelen.

Trossnoei

Vroege zaaiers (geënt voor 10/11)

Start met 5 vruchten per tros. Vanaf half februari adviseren wij om over te gaan op 6 vruchten. Vanaf begin juli raden we aan om weer op 5 vruchten te snoeien.

Bij een getopte plant kan de eerste tros soms al op het 6e of 7e blad zitten. Bekijk dan eerst hoeveel bladeren er tussen de 1e en 2e tros zitten. Zijn dat er drie, verwijder dan bij voorkeur de eerste tros. Zijn dat er vijf, snoei dan twee trossen op 4 vruchten, of de 1e op 4 en de 2e op 5 vruchten.

Late zaaiers (geënt na 10/11)

Plantafstand 50 centimeter + extra stengel week 8 in één keer: eerste tros op 5 (sneller te oogsten) en dan direct beginnen met snoeien op 6 tot half juli en dan weer op 5 snoeien.

Plantafstand 50 centimeter kopafstand + met extra stengels voor week 8 naar 37,5 à 40 centimeter snoei 3 trossen op 5, daarna op 6 stuks tot half juli, dan weer op 5 snoeien. De laatste trossen kunnen dan weer op 6 stuks wanneer de kop er vroeg uit gaat, anders worden de vruchten erg grof.

Bij vroeg op 37,5 centimeter stengelafstand snoei op 5 en vanaf maart op 6, dan vanaf half juli weer op 5 snoeien.

Zit de tros door toppen laag dan kan deze bij latere zaaiers het beste blijven zitten. Afhankelijk van de kracht van de plant is de eerste tros dan op 3, 4 of 5 vruchten te snoeien.

Met deze snoeiwijze komen de trossen er altijd snel af en wordt de beste regelmaat en troskwaliteit bereikt. Meer/langer op 5 vruchten snoeien geeft een hoger gemiddeld vruchtgewicht. Met continu snoei op 5 vruchten laat u productie liggen.

Plantafstand en extra stengels

Cappricia vraag niet om een hoge stengeldichtheid. Bij Cappricia geldt zeer sterk: "licht en lucht geeft vrucht". Hoge stengeldichtheden zijn bij Cappricia alleen maar nadelig voor de productie. En het vermindert de goede kwaliteit (lager vruchtgewicht, mindere vruchtvorm, minder sterke groene delen). Afhankelijk van het kastype en de hoeveelheid beschikbare CO₂ raden we aan in de zomer naar 36 centimeter tot 37,5 centimeter stengelafstand te gaan.

Ruimer dan 37,5 centimeter is qua groei mogelijk in oudere minder lichte kassen. In moderne kassen ruimer gaat ruimer dan 37,5 centimeter ten koste van de productie.

Plantafstanden van 32 à 33 centimeter vinden we te dicht voor Cappricia. Doe dat alleen als u weet dat uw gewas altijd erg generatief en schraal komt te staan. Bij dergelijk dichte stengelafstanden is het nodig om extra blad te verwijderen tussenin. En om uiterlijk 25 juli terug te koppen naar een ruimere stengelafstand mocht u lang door willen telen.

Cappricia geeft gemakkelijk een goede extra scheut. Deze zal vrij lang meegroeien met de kop van de plant zonder uit te buigen! Houdt hier met het aanbinden en indraaien rekening mee.

Plantafstand 50 centimeter

Start in lichte kassen bij voorkeur op 50 centimeter en ga tussen week 8 en 11 naar circa 37,5 centimeter.

Plantafstand 70 à 80 centimeter

Bij tros 2 of 3 het aantal stengels verdubbelen (geplant voor 15 januari). Wie na 15 januari plant, kan gaan voor de eerste trosdief. Haal dan vanaf het begin regelmatig een extra blaadje uit de kop weg. Open houden is bij dit stengelsysteem heel belangrijk omdat de eindafstand al vroeg is bereikt

Blad plukken of snijden?

Er is geen eenduidig advies te geven over blad plukken of snijden. Beiden worden in de praktijk toegepast met goed resultaten. Belangrijk is altijd dat er geen stompjes blijven staan. Sommigen snijden alleen in die weken dat het blad wat vaster zit. Anderen geven de voorkeur aan het hele jaar blad snijden. Hoewel Cappricia weinig gevoelig is voor Botrytis verhoogt minder hygiënisch en/of minder secuur werken de kans op Botrytis. Nu iedereen noodgedwongen minder gas probeert te gebruiken is dat nog belangrijker.

Oogstfrequentie

Door z'n extreem geringe gevoeligheid voor scheuren is het mogelijk Cappricia slechts 1 keer per week te oogsten. 2 keer oogsten per tien dagen heeft desondanks toch onze voorkeur.

Samenvatting

- Cappricia vraagt om een generatieve sturing
- Realiseer een dag-nachtverschil van tenminste 40°C
- Open houden van het gewas is een must
- Langdurig snoei op 6 vruchten geeft de hoogste productie
- Dichte stengelafstanden zijn overbodig
- Geef voldoende water en voeding

Beschrijvingen, illustraties, teeltadviezen en elke andere informatie in welke vorm dan ook van Rijk Zwaan, bijvoorbeeld over de houdbaarheidsdatum, zaai-, plant- en oogstdata, zijn zo nauwkeurig mogelijk afgestemd op ervaringen in proeven en praktijk. Rijk Zwaan aanvaardt echter in geen enkel geval aansprakelijkheid voor schade die voortvloeit uit het gebruik van zulke beschrijvingen, illustraties, teeltadviezen en informatie. De koper/gebruiker is zelf verantwoordelijk voor de juiste opslag van de zaden en dient zelf te beoordelen of de zaken en teeltadviezen geschikt zijn om voor de beoogde teelten respectievelijk onder de lokale omstandigheden te worden gebruikt. Opname van een ras in deze uitgave betekent niet automatisch dat dit ras beschikbaar is voor exploitatie; het kan alleen voor beproeving beschikbaar zijn. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Rijk Zwaan (www.rijkszwaan.nl).

De foto's in deze uitgave demonstreren de types waartoe de genoemde rassen behoren en niet alle rassen als zodanig. Deze foto's vormen geen enkele garantie, expliciet noch impliciet, t.a.v. de prestaties van het gewas.

